

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Cob/78/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316200866
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8316200866.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Jozefa Škraba v spore žalobcu: ZAPA beton SK s.r.o., so sídlom Vajnorská 142, 830 00 Bratislava, IČO: 35 814 497, zastúpeného AKMK, s.r.o., so sídlom Farská 30, 949 01 Nitra, IČO: 36 859 061, proti žalovanému: STAVOMONT SP Snina, spol. s r.o. v likvidácii, so sídlom Stakčínska 758/8, 069 01 Snina, IČO: 31 722 849, zastúpenému JUDr. Petrom Nízky, advokátom, so sídlom Námestie slobody 2, 066 01 Humenné, o zaplatenie 9.994,96 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 21Cb/16/2016-98 zo dňa 15.7.2016, takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 9.994,96 eur spolu s 8,75 %-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.969,92 eur od 03.01.2013 do zaplatenia, s 8,75 %-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 5.958,24 eur od 13.01.2013 do zaplatenia, spolu s 8,75 %-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.066,80 eur od 27.01.2013 až do zaplatenia, a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň priznal žalobcovi náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca podal na Okresný súd Humenné dňa 29.01.2016 žalobu, ktorou žiadal zaplatiť od žalovaného sumu 9.994,96 eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že dodal žalovanému od 20.11.2012 do 19.12.2012 betón a následne mu vystavil faktúry, ktoré však ostali nezaplatené. Žalovaný potvrdil prevzatie betónu na dodacích listoch. Na upomienky žalovaný nereagoval. Zároveň si žalobca uplatnil aj zákonom stanovené úroky z omeškania a trovy konania. Súd vo veci vydal platobný rozkaz zo dňa 15.03.2016, v ktorom uložil žalovanému povinnosť v lehote 15 dní zaplatiť žalovanú sumu, resp. v danej lehote podať odpor. Žalovaný voči platobnému rozkazu podal odpor, v ktorom uviedol, že nemá voči navrhovateľovi žiadnu pohľadávku, na základe ktorej by bol povinný zaplatiť vyššie uvedenú sumu. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnil právny zástupca žalobcu. Žalobca, žalovaný a právny zástupca žalovaného sa pojednávania nezúčastnili. Právny zástupca žalovaného ospravedlnil neúčast' seba a svojho klienta, a súhlasil, aby súd vo veci konal a rozhodol bez ich prítomnosti. Súd žalobe vyhovel, pretože žalobca preukázal svoje tvrdenia a doložil ich aj dôkazmi a naopak žalovaný neuviedol žiadne konkrétne tvrdenia na svoju obranu a nedoložil ani žiadne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Z faktúr a z dodacích listov vyplynulo, že v období od 20.11.2012 do 19.12.2012 dodal žalobca ako predávajúci žalovanému ako kupujúcemu tovar, a to betón. Dodaný tovar vyfakturoval faktúrou č. 0161202524 z 03.12.2012 vo výške 9.710,34 eur s dátumom splatnosti 02.01.2013, faktúrou č. 0161202599 zo dňa 13.12.2012 vo výške 5.958,24

eur s dátumom splatnosti 12.01.2013 a faktúrou č. 0161202642 zo dňa 27.12.2012 vo výške 1.066,80 eur s dátumom splatnosti 26.01.2013. Z jednostranného zápočtu žalobcu zo dňa 30.11.2015 vyplýva, že si započítal faktúru č. 98000287 vystavenú žalovaným žalobcovi vo výške 30,08 eur a časť faktúry č. 161202524 vystavenú žalobcom žalovanému vo výške 30,08 eur. K faktúram boli pripojené dodacie listy, z ktorých vyplýva, že žalobca dodal žalovanému uvedený tovar - betón tak, ako bol vyfakturovaný vyššie uvedenými faktúrami. Žalovaný si tovar prevzal. Z doložených upomienok č. 1, 2, 3 a 4 vyplýva, že žalobca ako veriteľ, vyzýval žalovaného na zaplatenie dlžných faktúr, ktoré sú predmetom tohto konania. Žalobca taktiež doložil do súdneho spisu účtovné doklady o čiastočnej úhrade faktúry č. 0161202524 vo výške 5.000,- eur, ktorú žalovaný zaplatil čiastočne dňa 20.03.2014. Rovnako žalobca doložil účtovný doklad o čiastočnej úhrade faktúry č. 0161202524 vo výške 1.710,34 eur, ktorú žalovaný zaplatil dňa 18.06.2014. Súd vyžiadal z Daňového úradu Prešov, pobočka Humenné správu, či žalovaný má uvedené účtovné doklady, a to faktúry, ktoré sú predmetom tohto sporu a dodacie listy, zaúčtované vo svojom účtovníctve. Z odpovedi Daňového úradu Prešov zo dňa 06.07.2016 vyplýva, že žalovaný má v účtovníctve riadne zaúčtované faktúry, ktoré sú predmetom sporu, a to v zozname prijatých faktúr a v denníku účtovných dokladov, a zároveň si z uvedených faktúr uplatnil odpočet DPH. Daňový úrad k tomu doložil aj zápisnicu o miestnom zisťovaní u žalovaného. Z vykonaného dokazovania vyplynuli tvrdenia žalobcu, ktoré boli v konaní preukázané, a to, že medzi účastníkmi bola uzavretá kúpna zmluva, ktorej predmetom bola dodávka tovaru - betónu podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Tovar bol žalovanému ako predávajúcemu dodaný. Žalobca preukázal svoje tvrdenia doloženými faktúrami a dodacími listami, ktoré boli potvrdené žalovaným. Vyplýva z nich množstvo, časť dodania, miesto dodania a cena tovaru. V súlade s týmito dodacími listami žalobca vystavil faktúry. Súd poukázal na to, že žalovaný vykonal čiastočnú úhradu faktúr, čím došlo k uznaniu dlhu podľa § 407 ods. 3 ObZ. Žalovaný v odpore uviedol len všeobecné tvrdenia, v podstate odpor nebol dostatočne vecne odôvodnený, ktoré ani ničím nepreukázal. Rovnako uskutočnenie tohto obchodu a dodanie tovaru potvrdzujú aj faktúry a dodacie listy, a aj správa daňového úradu Prešov, z ktorej vyplýva, že žalovaný ako dlžník si uvedené faktúry, dodacie listy riadne zaúčtoval do svojho účtovníctva a uplatnil si z nich aj odpočet DPH. Žalobca si ako veriteľ uplatnil aj zákonné úroky z omeškania, ktoré mu súd priznal. V konaní bolo preukázané, že žalovaný ako dlžník sa dostal do omeškania s úhradou peňažného záväzku, a to dňom nasledujúcim po dni splatnosti faktúr, a preto má žalobca nárok na zákonom stanovený úrok z omeškania podľa § 369 a § 365 Obchodného zákonníka a Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z.. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 a § 255 CSP tak, že priznal žalobcovi náhradu trov konania v celom rozsahu.

3. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný včas odvolanie, poukazujúc na to, že v konaní došlo k vadám tým, že neboli splnené procesné podmienky a súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V podanom odvolaní poukázal na to, že už v odpore namietal požadovanú sumu a žiadal nariadiť pojednávanie, na ktorom by preukázal, že nemá voči žalobcovi takýto záväzok. Z predloženého účtovníctva, ktoré sa kvôli vydanému predmetnému platobnému rozkazu preskúmavalo, žalovaný zistil, že neevduje záväzok voči žalobcovi a žalobcov nárok je nedôvodný. Poukázal na to, že pojednávanie v predmetnej veci sa konalo dňa 15.7.2016 v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, pričom konateľ sa nemohol dostaviť na pojednávanie kvôli schôdzi valného zhromaždenia a tak dal súhlas aby sa konalo bez jeho prítomnosti, avšak netušil, že súd hneď na prvom pojednávaní bez jeho vypočutia vynesie rozsudok. Právny zástupca sa nemohol zúčastniť pojednávania pre čerpanie letnej dovolenky v zahraničí. Žalovaný tak nemohol na pojednávaní predložiť na obranu pred žalobou svoje dôkazy, ani nijak vyvrátiť tvrdenia žalobcu, nakoľko sa na danom pojednávaní nezúčastnil. Postup, ktorým súd odníme účastníkovi konania možnosť vyjadriť sa k dôkazu, ktorý súd vykonal, a ktorý obsahuje zistenie významné pre jeho rozhodnutie a vytvorí tak dotknutému účastníkovi konania podstatne nevýhodnejšie podmienky na preukázanie svojich tvrdení, než akými disponuje druhý účastník konania, je nielen porušením práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ale podľa žalovaného porušením princípu kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 49/01 z 19.12.2001). Na základe uvedeného žalovaný žiadal, aby krajský súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukázal na to, že dňa 15.7.2016 sa uskutočnilo pojednávanie v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu. Nakoľko žalovaný a jeho právny zástupca ospravedlnili svoju neúčast' na pojednávaní a súhlasili, aby sa pojednávanie uskutočnilo v ich neprítomnosti, nestotožňuje sa s tvrdeniami žalovaného o odňatí možnosti vyjadriť sa k dôkazom, nakoľko si musel byť vedomý, že súd môže rozhodnúť. Žalovaný mal dostatočný časový priestor vyjadriť

sa k žalobe a dôkazom vyjadrením k žalobe, ako aj v odpore proti platobnému rozkazu, pričom žalovaný v odpore, rovnako, ako aj v odvolaní uvádza, že disponuje dôkazmi, ktoré vyvrátia tvrdenia žalobcu, avšak do dnešného dňa žiadne dôkazy nepredložil ani nekonkretizoval, z čoho žalobca vyvodzuje, že žiadnymi dôkazmi nedisponuje. Základom pre vydanie rozsudku boli tvrdenia žalobcu a ním predložené listinné dôkazy a správa Daňového úradu Prešov. Žalobný návrh obsahoval všetky skutkové tvrdenia pre to, aby súd spolu s predloženými listinnými dôkazmi mohol posúdiť existenciu, opodstatnenosť a nespornosť nároku žalobcu. Súd z vlastnej iniciatívy navrhol vykonanie dôkazu, ktorým bolo vyžiadanie správy od Daňového úradu Prešov, na základe ktorej mal dostatočne preukázané, že faktúry, ktoré sú predmetom sporu, žalovaný eviduje v účtovníctve a zároveň si z nich uplatnil DPH. Žalobca sa plne stotožňuje s tvrdením súdu, že vzhľadom k skutočnosti, ktorou je čiastočná úhrada záväzku žalovaného, žalovaný uznal celý svoj záväzok v súlade s § 407 ods. 3 Obchodného zákonníka. Podľa žalobcu ním uplatňovaný nárok je nesporný a súd ho mal dostatočne preukázaný na základe vykonaných dôkazov. Preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil a zaviazal žalovaného zaplatiť mu náhradu trov odvolacieho konania.

5. Odvolací súd prejednal podané odvolanie majúce na zreteli intertemporálne ustanovenia vyplývajúce z § 470 ods. 1, 2 CSP. V zmysle týchto, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Odvolací súd prejednal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu, ale aj na internetovej stránke súdov SR (§ 378 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP). Nariadenie pojednávania si nevyžadovala potreba zopakovania alebo doplnenia dokazovania, a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1, 2 CSP). Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie, s dôvodmi odvolania žalovaného a vyjadrením žalobcu odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie napadnutého rozsudku.

6. Odvolací súd sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, pretože vykazuje známky vecnej správnosti. V odvolaní žalovaný neargumentuje žiadnymi novými skutočnosťami a dôkazmi v zmysle § 366 CSP, s ktorými by sa súd prvej inštancie riadne v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiadal a ktoré by mali za následok zmenu konajúcim súdom zisteného stavu, alebo jeho právneho hodnotenia. Z konania pred súdom prvej inštancie, i pred odvolacím súdom iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver, nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci.

7. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd uvádza nasledovné:

8. Vzhľadom na odvolaciu námietku žalovaného, že nemohol na pojednávaní predložiť na obranu pred žalobou svoje dôkazy, ani nijak vyvrátiť tvrdenia žalobcu, nakoľko sa na pojednávaní nezúčastnil, posudzoval odvolací súd dôvodnosť tvrdenia žalovaného, t. j. či postupom súdu prvej inštancie bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom.

9. V súvislosti s touto odvolacou námietkou žalovaného poukazuje krajský súd na to, že pod odňatím možnosti konania pred súdom, vo všeobecnej rovine sa rozumie procesný nesprávny postup súdu, priečiaci sa zákonu, ktorý ma za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania. Na takéto vady konania, ktoré majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, musí odvolací súd prihliadať z úradnej povinnosti, t. j. aj vtedy, ak by v odvolaní uplatnené neboli. Medzi takéto vady sa zaraďuje aj odňatie možnosti konať účastníkovi konania pred súdom. Pritom pod odňatím možnosti konania pred súdom sa považuje taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožnila realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a práva ochrany záujmov (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžo/64/2016 z 8.2.2016) a „podľa ustanovení súdnej praxe Najvyššieho súdu sa odňatie možnosti konania pred súdom rozumie postup súdu, ktorý znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok (teraz Civilný sporový poriadok pozn. odvolacieho súdu) dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a podobne)“ (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 318/2015 z 30.6.2015).

10. Vzhľadom na tento nosný odvolací dôvod žalovaného, ktorý smeroval do procesného postupu okresného súdu, bolo potrebné oboznámiť sa s priebehom celého prvoinštančného konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku okresného súdu. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca podal žalobu na okresnom súde dňa 29.1.2016. Žaloba bola doručená žalovanému spolu s platobným rozkazom dňa 11.4.2016, a následne bol žalovaný procesne poučený uznesením zo dňa 9.6.2016 v zmysle § 120 ods. 1, 4, § 123 O.s.p.. Žalovaný sa však v zmysle uvedeného uznesenia nevyjadril, s tým, že jediné dôvody, pre ktoré nesúhlasí s podaným návrhom, uviedol v podanom odpore (č. l. 71 súdneho spisu). Okresným súdom bol stanovený termín pojednávania na dátum 15.7.2016, predvolanie ktoré obsahovalo aj poučenie podľa § 119 O.s.p., bolo právnomu zástupcovi žalovaného doručené dňa 13.6.2016 (č. l. 79 spisu). Následne právny zástupca žalovaného podaním z 11.7.2016 ospravedlnil svoju neúčast', ako aj neúčast' žalovaného na tomto pojednávaní, a zároveň dal súhlas, aby súd konal a pojednával v predmetnej veci v jeho a žalovaného neprítomnosti (č. l. 94 spisu).

11. Prvoinštančný súd správne uznesením podľa § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti účastníkov, a po oboznámení priebehu doterajšieho dokazovania a po vyhlásení dokazovania za skončené, vyhlásil rozsudok vo veci.

12. Odvolací súd tak konštatuje, že súd prvej inštancie mal dňa 15.7.2016 splnené všetky procesné podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci na pojednávaní. Prvoinštančný súd nariadil pojednávanie podľa § 177 ods. 1 CSP pri zachovaní lehoty podľa § 178 ods. 2 CSP. Účastníci konania a právny zástupca žalovaného, boli riadne a včas na pojednávanie predvolaní. Právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neúčast', ako aj neúčast' žalovaného na pojednávaní, pričom dal súhlas, aby súd konal a pojednával v predmetnej veci v jeho a žalovaného neprítomnosti. Preskúmaním postupu súdu prvej inštancie, s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, odvolací súd vyhodnotil postup tohto súdu ako správny, keď mal preukázané, že žalovaný mal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré uviedol žalobca v žalobe, a na prejednanie veci na pojednávaní dňa 15.7.2016 mal prvoinštančný súd splnené všetky podmienky stanovené zákonnými ustanoveniami §§ 177 a nasl. CSP. Dôsledky pasivity účastníka v konaní nemôžu byť vyhodnotené ako vadný procesný postup súdu.

13. Zo žiadneho z ustanovení Civilného sporového poriadku (účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie) nemožno vyvodiť, že by súd v každom prípade musel vypočuť účastníka konania. Výsluch účastníka je iba jedným z dôkazných prostriedkov (§ 195 CSP), a tento súd hodnotí ako každý iný dôkaz. Pri nedostatku výpovede účastníka, súd zväži, či to nie je na ujmu riadneho zistenia skutkového stavu veci. Súd prvej inštancie preto nepochybil, ak majúč za to, že skutkový stav zistený z vykonaných dôkazov stačí na rozhodnutie vo veci samej, štatutárneho zástupcu žalovaného, ktorý bol v konaní pasívny, v konaní nevypočul. Okresný súd svojím postupom žalovaného nevyvlúčil z realizácie žiadneho procesného práva, ktoré mu priznával Civilný sporový poriadok.

14. Z uvedených dôvodov odvoláciu námietku žalovaného o odňatí možnosti konať pred súdom postupom súdu prvej inštancie vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

15. Podaným odvolaním bol dotknutý aj výrok rozsudku o prisúdení úrokov z omeškania. Keďže dôvody odvolania sa nezmieňujú o tejto časti rozsudku, nemá odvolací súd oprávnenie preskúmať správnosť tohto výroku (viazanosť dôvodmi podaného odvolania vyplývajúca z ust. § 380 ods. 1 CSP).

16. To isté sa týka aj výroku o náhrade trov prvoinštančného konania. Aj v tomto prípade bol síce odvolaním dotknutý tento výrok rozsudku, ale pre nedostatok odôvodnenia musel byť bez ďalšieho potvrdený.

17. Odvolací súd za takéhoto stavu, keď nezistil vadu konania, ktorá by mala za následok odňatie možnosti žalovaného konať pred súdom, a nezistil ani opodstatnenosť námietok o nesprávne zistenom skutkovom stave, či o nesprávnom právnom posúdení, dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, a preto ho podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. V podrobnostiach, pokiaľ sa týka skutkových záverov i právneho posúdenia veci, odvolací súd odkazuje na dôvody napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

18. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca. V zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 CSP sa ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie použijú aj na odvolacie konanie. Pretože rozhodnutie

odvolacieho súdu je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, odvolací súd žalobcovi úspešnému v konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške tejto náhrady v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie. Každopádne v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP žalobca ako úspešný v odvolacom konaní má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

19. Rozhodnutie senátu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).